

14. HD., E. 2016/13302 K. 2017/5712 T. 5.7.2017

T.C. Yargıtay Başkanlığı - 14. Hukuk Dairesi
Esas No.: 2016/13302
Karar No.: 2017/5712
Karar tarihi: 05.07.2017

MAHKEMESİ :Asliye Hukuk Mahkemesi

Davacı vekili tarafından, davalılar aleyhine 07.02.2014 gününde verilen dilekçe ile mirasçılıktan çıkarmanın iptali talebi üzerine yapılan duruşma sonunda; davanın reddine dair verilen 01.06.2016 günlü hükmün Yargıtayca duruşmalı olarak incelenmesi davacı vekili tarafından istenilmekle süresinde olduğu anlaşılan temyiz dilekçesinin kabulüne, duruşma talebinin davanın niteliği gereği reddine karar verildikten sonra dosya ve içerisindeki bütün kağıtlar incelenerek gereği düşünüldü:

K A R A R

Dava, mirasçılıktan çıkarmanın iptali istemine ilişkindir.

Davacı vekili, 26.09.2012'de vefat eden muris ...'in Almanya'da bir hastanede yatarken 05.03.2012'de daktiloyla yazılı mirasçılıktan çıkarma belgesi düzenlediğini, her sayfasında imzasının bulunmadığını, sadece son sayfasında imzası olup belgenin altındaki imzanın murise ait olduğuna dair noter tasdikinin bulunduğunu, belge içeriğinin noter tarafından hazırlanmadığını ya da onaylanmadığını, belgenin Türk Hukukuna göre düzenlenmediğini, Türkçeye çevirisinin 09.08.2013 tarihinde yapıldığını, usule uygun yöntemlerle Türkiye'ye gelmediğini, davalılardan biri tarafından Almanya'da getirilerek okunması amacıyla Sulh Hukuk Mahkemesi'ne dava açıldığını, belgenin süresinde de teslim edilmediğini, belgenin düzenlendiği tarihte murisin fiil ehliyetinin bulunmadığını, fiil ehliyetinin bulunduğu kabul edilse bile korkutma, baskı, aldatma altında bu belgeyi düzenleyip düzenlemediğinin belli olmadığını, belgenin vasiyetname olarak kabulünün mümkün olmadığını belirterek usule uygun olmayan belgenin iptalini talep etmiştir.

Davalı ... İçli vekili cevap dilekçesinde, davaya konu vasiyetnamenin düzenlendiği yer olan Almanya hukukuna göre geçerli olduğunu, murisin belgeyi düzenlerken akli dengesinin yerinde olduğuna dair doktor raporunun bulunduğunu, ıskat sebeplerinin geçerli olduğunu, belgenin Türk Makamlarına ibrazı için bir sürenin belirlenmediğini belirterek davanın reddini savunmuştur.

Davalı ... vekili cevap dilekçesinde, mirasçılıktan çıkarmaya ilişkin belgenin geçerli olduğunu belirterek davanın reddini savunmuştur.

Mahkemece, mirasçılıktan çıkarmaya ilişkin belgenin düzenlendiği yer olan Almanya hukukuna göre geçerli olduğu, davacının TMK 510/2. maddesinde belirtilen sebeplerle mirasçılıktan çıkartıldığının sabit olduğu gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Hükmü, davacı vekili temyiz etmiştir.

Dava, 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun 20. maddesi uyarınca Bakanlar Kurulu'nun 09.11.1990 tarih ve 1990/1149 sayılı kararıyla Türk vatandaşlığından çıkmasına izin verilmiş olup Almanya Federal Cumhuriyeti vatandaşlığına geçtiğinden Türk vatandaşlığından çıkma belgesini teslim aldığı tarihte vatandaşlığı kaybeden, 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun 8. maddesi gereğince 30.07.1992 gün 1992/3286 sayılı kararıyla Türk vatandaşlığına tekrar alınan muris ...'in 05.03.2012'de Almanya'da bir hastanede yatarken dört sayfalık daktiloyla yazılı, sadece belgenin son sayfasındaki imzanın murise ait olduğuna dair

noter tasdiki bulunan, davacı ...'in mirasçılıktan çıkarılmasına ilişkin vasyetnamenin iptali istemine ilişkindir.

12.12.2007 tarihinde yürürlüğe giren 5718 sayılı Milletler Arası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun'un Yanancı Hukukun uygulanması başlıklı 2. Maddesinde; "Hâkim, Türk kanunlar ihtilâfı kurallarını ve bu kurallara göre yetkili olan yabancı hukuku re'sen uygular. Hâkim, yetkili yabancı hukukun muhtevasının tespitinde tarafların yardımını isteyebilir. Yabancı hukukun olaya ilişkin hükümlerinin tüm araştırmalara rağmen tespit edilememesi hâlinde, Türk hukuku uygulanır. Uygulanacak yabancı hukukun kanunlar ihtilâfı kurallarının başka bir hukuku yetkili kılması, sadece kişinin hukuku ve aile hukukuna ilişkin ihtilâflarda dikkate alınır ve bu hukukun maddî hukuk hükümleri uygulanır. Uygulanacak hukuku seçme imkânı verilen hâllerde, taraflarca aksi açıkça kararlaştırılmadıkça seçilen hukukun maddî hukuk hükümleri uygulanır. Hukuku uygulanacak devlet iki veya daha çok bölgesel birime ve bu birimler de değişik hukuk düzenlerine sahipse, hangi bölge hukukunun uygulanacağı o devletin hukukuna göre belirlenir. O devlet hukukunda belirleyici bir hükmün yokluğu hâlinde ihtilâfla en sıkı ilişkili bölge hukuku uygulanır." hükmü yer almaktadır.

Miras başlıklı 20. Maddesinde ise; "Miras ölenin millî hukukuna tâbidir. Türkiye'de bulunan taşınmazlar hakkında Türk hukuku uygulanır. Mirasın açılması sebeplerine, iktisabına ve taksimine ilişkin hükümler terekenin bulunduğu ülke hukukuna tâbidir. Türkiye'de bulunan mirasçısız tereke Devlete kalır. Ölümüne bağlı tasarrufun şekline 7 nci madde hükmü uygulanır. Ölenin millî hukukuna uygun şekilde yapılan ölümüne bağlı tasarruflar da geçerlidir. Ölümüne bağlı tasarruf ehliyeti, tasarrufta bulunanın, tasarrufun yapıldığı andaki millî hukukuna tâbidir." hükmü yer almaktadır.

20. maddenin atıfta bulunduğu hukuki işlemlerde şekil başlıklı 7. maddesinde ise; "Hukukî işlemler, yapıldıkları ülke hukukunun veya o hukukî işlemin esası hakkında yetkili olan hukukun maddî hukuk hükümlerinin öngördüğü şekle uygun olarak yapılabilir. "düzenlemesi yer almaktadır.

Mahkemece 5718 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun'un 2/1. maddesi dikkate alınmadan, 21.04.2015 tarihli dördüncü celsede dosyanın Milletlerarası Özel Hukuk alanında uzman bilirkişiye tevdi ile 05.03.2012 tarihli belgenin Alman Hukukuna uygun olup olmadığı ve Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun'a göre irdelenmesi istenilmiştir. Bilirkişinin, Milletlerarası Özel Hukuk konusunda uzmanlığı, 09.03.2016 tarihli dosyanın bilirkişiye teslimine dair tutanakta, yada 18.04.2016 havale tarihli raporundan anlaşılamamakla birlikte hazırlanan raporda yer yer 12/11/2007 tarih ve 26728 S.R.G. de yayımlanan 5718 sayılı "Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun"un 64. maddesi birinci fıkrası ile yürürlükten kaldırılan 2675 sayılı kanuna ve 08/12/2001 tarih ve 24607 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 4721 sayılı "Türk Medeni Kanunu"nun 1028. maddesi ile yürürlükten kaldırılan 743 sayılı Türk Kanunu Medeni'sine atıflar yapılan bilirkişi rapor esas alınarak davanın reddine karar verilmiştir.

O halde mahkemece, 5718 sayılı Kanunun 2/1. maddesi dikkate alınarak olayla ilgili uygulanacak Alman Hukuku hükümlerinin Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü'nden sorulup getirilmeli, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü'nden bir cevap alınamaması halinde yetkili yabancı hukukun muhtevasının tespitinde tarafların yardımını istenerek sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm tesisi doğru görülmemiş, bu sebeple kararın bozulması gerekmektedir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle hükmün BOZULMASINA, bozma nedenine göre sair temyiz itirazlarının şimdilik incelenmesine yer olmadığına, peşin yatırılan harcın istek

halinde yatırımlara iadesine, kararın tebliğinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 05.07.2017 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

YARGITAY

3. HUKUK DAİRESİ

E. 2010/14495

K. 2011/5129

T. 29.3.2011

DAVA : Dava dilekçesinde vasiyetnamenin iptali, olmadığında tenkis istenilmiştir. Kadıköy 3.Asliye Hukuk Mahkemesinin 2007/143 E.217 K.sayılı dava dosyası ile Kadıköy 1.Asliye Hukuk Mahkemesinin 2006/243 E. 195 K.sayılı dava dosyaları da iş bu dosya ile birleştirilmiştir. Mahkemece asıl davada ve birleştirilen davalarda vasiyetnamenin iptali isteminin kabulüne karar verilmiştir. Hükmün temyiz incelemesinin duruşmalı olarak yapılması davalı vasisi ve davacılar vekili tarafından istenilmekle; taraflara yapılan tebligat üzerine duruşma için tayin olunan günde Davalılar vekilleri geldiler. Davacılar vekilleri geldiler. Gelen vekillerin sözlü açıklamaları dinlendikten sonra işin incelenerek karara bağlanması için saat 14.00'e bırakılması uygun görüldüğünden, belli saatte dosyadaki bütün kağıtlar okunarak, tetkik hakiminin açıklamaları dinlenip, gereği düşünüldü:

KARAR : Davacı vekili dilekçesi ile; müvekkilinin annesi muris I. A.'ın tedavi için gittiği Amerika'nın Maryland Eyaletinde 05.05.2005 tarihinde vefat ettiğini; geride mirasçı olarak kızı olan müvekkili ile kendisinden önce ölen oğlundan 5 torununun ve halen Amerika'da bulunan ve Türkiye'de paranoid şizofren olması sebebiyle kendisine geçici vasi tayin olunan oğlu davalıyı bıraktığını; murisin sağlığında düzenlediği 26 mart 1993 tarihli vasiyetname ile tüm malvarlığını davalıya bıraktığını, oysa bu vesaikteki imzanın murise ait olup olmadığının bilinmediğini; murise ait olması halinde ise, davalının rahatsızlığı nedeniyle, onun çılgınca davranışlarından, baskı ve tehditlerinden kurtulmak için yapılmış olabileceğini; murisin İngilizce okuma yazmasının olmadığını, ibraz edilen vesaikin TMK'da yazılı vasiyetname şartlarından hiçbirini taşımadığını ileri sürerek; vasiyetname olarak ibraz olunan vesaikin iptaline, olmadığında tenkisine karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Aynı mahiyetteki, Kadıköy 3.Asliye Hukuk Mahkemesinin 2007/143 E.-217 K.sayılı dava dosyası ile Kadıköy 1.Asliye Hukuk Mahkemesinin 2006/243 E.-195 K.sayılı dava dosyaları da iş bu dosya ile birleştirilmiştir.

Davalı (vasisi) vekili cevap dilekçesinde; vasiyetnamedeki imzanın murise ait olduğunu, baskı ve tehdit ile düzenlendiği iddiasının yerinde olmadığını,

düzenlendiği Amerika'nın Maryland eyaletinin aradığı şekil şartlarına uygun düzenlendiğini savunarak; davanın reddini istemiştir.

Mahkemece; "Tüm tanık beyanlarından davalının kavgacı ve saldırgan kişiliğinin olduğu, çocukluğundan bu yana istediği herşeyi etrafına baskı ve korku ile yaptırdığı anlaşılmıştır. Özellikle birlikte yaşadığı anne ve babasına vasiyetnameyi bu şekilde yaptırdığı sonucuna varılmıştır. TMK'nun [557/2](#).maddesi gereğince tüm davacıların açtığı vasiyetnamenin iptali davasının kabulüne karar verilmek gerekmiştir. Gereğesiyle" davanın kabulü ile vasiyetnamenin iptaline karar verilmiş, hüküm davalı vasisi ve davacı vekili tarafından süresinde temyiz edilmiştir.

Hukuki işlemler, yapıldıkları ülke hukukunun veya o hukuki işlemin esası hakkında yetkili olan hukukun maddi hukuk hükümlerinin öngördüğü şekle uygun olarak yapılabilir (MÖHUK.m.7).

Miras, ölenin milli hukukuna tabidir. Mirasın açılması sebeplerine, iktisabına ve taksimine ilişkin hükümler terekenin bulunduğu ülke hukukuna tabidir. Ölüme bağlı tasarrufun şekline 7'nci madde hükmü uygulanır. Ölenin milli hukukuna uygun şekilde yapılan ölüme bağlı tasarruflar da geçerlidir. Ölüme bağlı tasarruf ehliyeti, tasarrufta bulunanın, tasarrufun yapıldığı andaki milli hukukuna tabidir (MÖHUK.m.20).

Türkiye'de bulunan taşınmazlar hakkında Türk Hukuku uygulanır.

Somut olayda; vasiyetname ile murisin oğlu davalı tüm servetin varisi tayin edilmiştir. Murisin serveti içinde Türkiye'deki taşınmaz mallarda bulunmaktadır. O halde, taşınmaz mal vasiyetinin geçerli olması için Türk Hukuk sistemindeki usul ile yapılmış olması gerekir.

TMK'nun [532](#) ve takip eden maddelerine göre; resmi vasiyetname, iki tanık huzurunda resmi memur tarafından düzenlenir. Oysa, dava konusu vasiyetname bu şekle uygun düzenlenmiş değildir.

SONUÇ : Mahkemece, şekil şartlarına uygun düzenlenmediği gerekçesiyle vasiyetnamenin iptaline karar verilmesi gerekirken, davalının murise baskısı ve verdiği korku sonucu düzenlendiğinden bahisle iptale karar verilmiş olması doğru değil ise de; sonucu itibarıyla iptale ilişkin hüküm doğru bulunduğundan hükmün gerekçesi yukarıda açıklandığı biçimde değiştirilmek suretiyle ONANMASINA, 1,25 TL bakiye temyiz harcının temyiz eden davacıya yükletilmesine, 2,80 TL bakiye temyiz harcının temyiz eden davalıya yükletilmesine, 29.03.2011 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.